

PERUSTIETOSELVITYS ILMAISJAKOA VARTEN 2021-2025

Juha Rajala, Työ- ja elinkeinoministeriö

Jaakko Saarela, Consense Oy

4.4.2019

Ministry of Economic Affairs
and Employment of Finland

Perustietolomakkeeseen tehdyt Suomen omat muutokset, A_laitostiedot välilehti

Alla olevia kohtia ei tarvitse täyttää, koska tiedot on jo ilmoitettu.

(g) Tietoja kasvihuonekaasujen päästöluvasta:

Täyttää tähän tiedot kasvihuonekaasujen päästöluvasta (EU:n päästökauppadirektiivin 5 ja 6 artiklan mukaisesti myönnetty lupa).

Jäsenvaltiot voivat päättää, etteivät ne edellytä näitä tietoja, jos ne on jo toimitettu toimivaltaiselle viranomaiselle.

Toimivaltaisen viranomaisen nimi:

Ensimmäinen päästölupa, joka laitokselle myönnettiin sen liittyessä päästökaupparjestelmään:

i. Lupatunnus:

Alla olevia kohtia ei tarvitse täyttää, koska Suomessa ei direktiivin kohtaa sovelleta.

(d) Mahdollisuus jättää päästökaupparjestelmän ulkopuolelle päästökauppadirektiivin 27 artiklan nojalla

Päästökauppadirektiivin 27 artiklan nojalla seuraavan tyyppiset laitokset voidaan jättää EU:n päästökaupparjestelmän ulkopuolelle, jos ne toteuttavat vastaavia toimenpiteitä:

- Laitokset, joiden toimivaltaiselle viranomaiselle raportoidut päästöt, lukuun ottamatta päästöjä biomassasta, ovat alle 25 000 hiilidioksidiekvivalenttitonnia kunakin kolmena edeltävänä vuonna ja, jos niissä suoritetaan polttotoimintaa, joiden nimellinen lämpöteho on pienempi kuin 35 MW.

Vuoden 2019 tietojenkeruun osalta nämä kolme vuotta ovat vuodet 2016–2018. Vuoden 2024 tietojenkeruun osalta ne ovat vuodet 2021–2023.

- Laitokset, jotka ovat sairaaloita.

i. Olivatko laitoksen päästöt alle 25 000 tonnia ja oliko sen nimellinen lämpöteho pienempi kuin 35 MW?

ii. Onko laitos sairaala:

iii. Laitos voidaan jättää päästökaupparjestelmän ulkopuolelle päästökauppadirektiivin 27 artiklan nojalla:

(e) Mahdollisuus jättää päästökaupparjestelmän ulkopuolelle päästökauppadirektiivin 27 a artiklan nojalla.

Päästökauppadirektiivin 27 a artiklan nojalla jäsenvaltiot voivat jättää toiminnanharjoittajaa kuultuaan seuraavan tyyppiset laitokset EU:n päästökaupparjestelmän ulkopuolelle:

- laitokset, joiden toimivaltaiselle viranomaiselle raportoidut päästöt, lukuun ottamatta päästöjä biomassasta, ovat alle 2 500 hiilidioksidiekvivalenttitonnia kunakin kolmena edeltävänä vuonna;

- huippu- tai varayksiköt, joiden toiminta-aika oli enintään 300 käyttötuntia vuodessa kunakin kolmena edeltävänä vuonna,

i. Olivatko laitoksen päästöt alle 2 500 hiilidioksidiekvivalenttitonnia vuodessa?

ii. Onko laitoksessa vara- tai varmistusyksiköitä, jotka eivät ole olleet toiminnassa yli 300 käyttötuntia vuodessa?

iii. Laitos (tai sen osat) voidaan jättää päästökaupparjestelmän ulkopuolelle päästökauppadirektiivin 27 artiklan

Perustietolomakkeeseen tehdyt Suomen omat muutokset

B+C lähdevirrat (source stream)

Kyseisiä lomakkeen välilehtiä ei Suomessa käytetä. Tiedot voi ilmoittaa kokonaissummana D_päästöt välilehdellä. Tämän vuoksi lomakkeesta on piilotettu kyseiset välilehdet, jotka ovat näkyvillä alkuperäisissä komission lähettämissä lomakkeissa.

Usein kysytyjä kysymyksiä vastauksineen

HIILIVUOTOSEKTORIN MÄÄRITTÄMINEN

Millä perusteella määritetään hiilivuodelle alttiit toimialat?

Jos hakee päästöoikeuksia hiilivuotostatuksella olevalle lämmölle, pitää toimialat ja tuotteet eritellä. Vielä voimassaoloa vaille oleva hiilivuotolistan liite löytyy komission sivuilta:

<http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/3/2019/FI/C-2019-930-F1-FI-ANNEX-1-PART-1.PDF>.

Käytännössä tähän listaan ei ole odotettavissa muutoksia ennen virallista julkaisua.

Entä jos toiminnanharjoittajalla on samassa kaukolämpöverkossa useampi lämpökeskus tai voimalaitos, jotka tuottavat lämpöä kl-verkkoon liittyneille asiakkaille. Jos myyntitilastoista käy ilmi, että toiminnanharjoittaja on myynyt x määrän lämpöä teollisuusasiakkaille, niin miten tuo määrä kohdennetaan samassa kl-verkossa oleville saman toiminnanharjoittajan eri tuotantolaitoksille?

Samaan verkkoon tuotetun lämmön katsotaan sekoittuvan täydellisesti, eli kaikilla tuotantolaitoksilla verkkoon toimitettu lämpö jakautuu samassa suhteessa eri alalaitoksille.

Usein kysytyjä kysymyksiä vastauksineen

KAUKOLÄMPÖVERKKOON TOIMITETUN LÄMMÖN JAOTTELU

Miten jaotellaan kaukolämpöverkkoon toimitettu lämpö hiilivuoto ja ei-hiilivuoto lämmölle sekä kaukolämmölle.

Tuleeko jako näihin kaikkiin osa-alueisiin tehdä, vaikka niiden osuus kokonaisuudesta olisi alle 5 %?

Tarvitseeko ETS-alalaitoksena huomioida sellaista kohdetta, jonka osuus kaikesta on alle 5 % (tai paljon senkin alle?).

Kaukolämpöverkon kautta toimitetulle lämmölle riittää jaotteleminen hiilivuototeollisuuteen ja muihin. Ei-hiilivuototeollisuuden lämmitykseen toimitettu lämpö katsotaan kaukolämmöksi. Jos jonkun lämpöalalaitoksen osuus on yli 95 %, voi kaiken lämmön laskea tälle, eikä erittelyä tarvitse tehdä.

ETS laitosten välisten lämpövirtojen osalta pitää mennä toimitussopimustasolle, jos lämpö toimitetaan kaukolämpöverkon kautta.

- Jos ETS-laitokselle toimitetulle lämmölle on suora sopimussuhde laitostasolla:

- o Tämä lämpö tulee ilmoittaa ETS-laitokselle vietyinä lämpönä
- o Kyseinen laitos puolestaan ilmoittaa saman lämpömäärän tuotuna lämpönä
- o Tällaiselle lämpövirralle ei ole määritetty alarajaa

- Jos sopimussuhde on verkonhaltijan ja ETS-laitoksen välillä:

- o Lämmön tuottaja ilmoittaa lämmön kaukolämpöverkkoon toimitetuksi lämmöksi kaukolämpönä
- o Lämpöä verkosta ostava ETS-laitos ilmoittaa lämmön ETS:n ulkopuolelta tuoduksi lämmöksi

Usein kysyttyjä kysymyksiä vastauksineen

ILMAISJAOSTA LUOPUMINEN

Yleisohjeessa mainitaan mahdollisuus ”hyllyttää” ilmaisjako kauden aikana, mikäli yksittäisen vuoden tai vuosien ilmaisjaosta saatava hyöty jäisi vähäiseksi tarkkailun ja raportoinnin kustannuksiin nähden. Mitä tämä käytännössä tarkoittaa ja miten toteutetaan?

Mikäli maksutta jaettavien päästöoikeuksien arvo ei vastaa tarvittavaa työtä ja viranomaismaksuja, voi hakemuksen jättää kokonaan tekemättä. Jos vakiintunut laitos ei hae päästöoikeuksia 4. kauden ensimmäiselle puoliskolle määräaikaan mennessä, voi oikeuksia hakea seuraavan kerran kauden toiselle puoliskolle 2026-2030.

Jos on jättänyt hakemuksen, voi ilmaisjaosta voi luopua kesken 5-vuotiskauden toimittamalla hakemus Energiavirastolle. Kannattaa huomata, että ilmaisjaosta luopumista ei voi perua, vaan tällöin menettää pysyvästi oikeutensa ilmaisjakoon kyseisen 5-vuotiskauden loppuun asti.

Usein kysytyjä kysymyksiä vastauksineen

HIILIVUOTOSEKTORILLE TOIMITETTU LÄMPÖ

Tarvitseeko meidän ottaa kantaa siihen, mitä meidän kanssa suoranaisessa asiakassuhteessa oleva osapuoli (kuuluu hiilivuotosektoriin) tekee meidän heille toimittamallaan energialla? Eli, jos meidän asiakkaamme (kuuluu hiilivuotosektoriin) tehdastiloissa toimii jokin toinen yritys (ei välttämättä kuulu hiilivuotosektoriin), jolle asiakkaamme toimittaa energiaa? Me emme välttämättä edes tiedä tällaisista tapauksista.

Hiilivuotosektorille toimitettu lämpö on osoitettava tuotettujen tuotteiden perusteella. Jotta lämmön kulutus hiilivuodon uhalle alttiilla toimialalla voidaan osoittaa, tulee kuvaamassanne tapauksessa pyytää asiakkaalta tiedot lämmön kulutuskoh-teista. Mikäli tietoja ei saada, myönnetään päästöoikeudet ei-hiilivuotolämpö alalaitoksen perusteella. Komissio on erityisen tarkka hiilivuotokertoimien käytöstä ja vaatii tällaisen selvityksen, jotta hyväksyy hakemuksen.

Usein kysytyjä kysymyksiä vastauksineen

CHP-TYÖKALU KÄYTTÖ

Emissions -sivun kohta D.III.1, onko CHP:n taserajana voimalaitosalueen tontin raja, vaikka tontilla on myös erillislämpö- ja lämpöpumppuyksiköitä, jotka kuitenkin lasketaan samaan lämmön vertailuarvon piiriin kuluvaan osaan?

Ei, taserajana on CHP kattila. Tätä työkalua tarvitaan polttoainepanosten ja päästöjen jakamiseksi lämmön vertailuarvon piiriin kuuluville alalaitoksille.

CHP:ssä osa lämmöstä on laskennallisesti sähköntuotannon yhteydessä talteen otettua lämpöä, jonka tuottamiseen ei ole kulunut polttoainetta eikä sen tuotannosta ole aiheutunut päästöjä.

Sovelletaanko samaan lämmön vertailuarvon piiriin kuluvaan osaan kuluvaan hiili-CHP-yksiköihin ja lämpöpumppuyksiköihin samoja kertoimia?

CHP työkalu liittyy ainoastaan CHP:llä tuotetun lämmön polttoainepanoksen ja päästöjen määrittämiseen. Vaikka saman vertailuarvon piiriin kuuluisi muilla tavoin tuotettua lämpöä, sitä ei huomioida tässä. Näitä tietoja tarvitaan vertailuarvojen päivittämistä varten, mutta ne eivät suoraan vaikuta laitospohtaisiin maksutta jaettaviin päästöoikeuksiin

Tukipalvelut

Kysymyksiä voi lähettää osoitteeseen: paastokauppa2020@tem.fi

Toiminnanharjoittajat ja muut asian kanssa tekemisissä olevat voivat sopia tapaamisaikoja tiedonkeruulomakkeen täyttämiseen liittyvien epäselvyyksien selvittämiseksi.

Tapaamiset järjestetään

työ- ja elinkeinoministeriössä
(Aleksanterinkatu 4, 00170 Helsinki)

tai

Energiavirastossa
(Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki)

Tapaamisia voi sopia
Sähköpostilla: juha.rajala@tem.fi
Puhelimitse: Juha Rajala, 029 506 4829

Kysymyksiä?